

VOKIETIJOS¹ LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

r. 4 (517)

2005 gruodis / Dezember 2005

*

Gyvenkim ateitim

*Bėga laikas, keičias žmonės –
Laiko veidas – tai juk mes.
Paslaptinai atmintyje
Lyg ugnis viltis gyvens.*

*

*Viskas keičias ir išnyksta,
Lieka gėris su mumis.
Užmirškim, nebegrįžkim
Ir gyvenkim ateitim.*

*

Nijolė Laukavičienė-Širvinskaitė

Mielieji Lietuvių Bendruomenės nariai,

vėl sulaukėme gražiausių metų švenčių – šv. Kalėdų ir Naujųjų metų.

Atrodo, niekas nepasikeitė: kaip ir prieš tūkstančius metų mirga žvaigždės, o žmonių širdys vis taip pat trokšta taikos ir ramybės.

Vis dėlto kiekvieni ateinantys metai atneša savo kraitėje naujų vilčių, naujų planų ir siekių.

Prašome jūsų, Naujieji, nepašykštėti nors kruopelytės sėkmės, juk visi trokštame, kad mūsų svajos virstų tikrove...

Šv. Kalėdų ramybė ir Naujųjų metų laukimo šviesa tegul Jums suteikia vilties ir stiprybės ateinančių metų darbams ir siekiams.

Telydi sėkmė Jūsų šeimą, o Betliejaus žvaigždė teištirpdo nuoskaudas Jūsų širdyse.

**Vokietijos Lietuvių Bendruomenės
Valdyba ir
Vasario 16-osios gimnazija**

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

„Visiems, kurie jį priėmė, jis davė galią tapti Dievo vaikais – tiems, kurie tikį jo vardą“ (Jono 1:12).

Broliai, seserys Kristuje,

Šv. Kalėdų dienos Evangelijos ištrauką ragina mus priimti Jėzų ne vien Kalėdų metu bet stengtis, kaip krikščionims ir Dievo vaikams „visuose dalykuose ieškoti Dievo; visų pirma patikti Dievui; viską daryti didesnei Dievo garbei; visur liudyti Dievą“, kaip aiškina Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis.

Jėzus atėjo į šį pasaulį kaip mažas kūdikėlis, ir miela yra atšvesti Jo garbei Kalėdų šventės. Tačiau tas kūdikėlis ... „yra viešpats“ (Luko 2:11). Taigi pripažinti Jėzų kaip mūsų Dievą ir Išganytoją reikalauja iš mūsų daug daugiau negu tik džiaugtis Dievo išikūnijimu vieną dieną per metus.

Priimdami Jėzų ir pripažindami, kad esame jo vaikai, išpareigojame vis keistis, atnaujinti „dvasią, kad galėtume suvokti Dievo valią – kas gera, tinkama ir tobula“ (Romiečiams 12:2).

Artėjančios Jėzaus gimimo švenčių dienos teatneša meilę tiems, kurie jos trokšta, tesuteikia paguodą ir paramą vargstantiems ir vienišiams. Dievo įkvėpimas geriems darbams teaplanko visus geros valios žmones.

Palaimintų Šv. Kalėdų ir Naujų metų!

Su pagarba Kristuje,

Red. Piliūnas

Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuviams katalikams

Mokesčiai

DĖL UŽSIENYJE GAUTŲ PAJAMŲ

APMOKESTINIMO

Mieli Tautiečiai,

2005 m. lapkričio 3 d.

Šiandien, ko gero, pati aktualiausia problema Jums, užsienyje gyvenantiems ir dirbantiems lietuviams, yra užsienyje gautų pajamų apmokestinimas. Pajamų apmokestinimo klausimu teko dalyvauti įvairiuose pokalbiuose bei diskusijose – tiek LR Seime, tiek LR Prezidentūroje, tiek susitikimuose su užsienyje gyvenančių ir dirbančių lietuvių atstovais. Į mane, kaip užsienyje gyvenantiems lietuviams atstovaujančią Seimo narę, kreipėtis ne kartą.

Savo ruožtu kreipiausi į Lietuvos Respublikos finansų ministrą p. Zigmantą Balčytį klausdama, kokių konkrečių priemonių imamasi, kad būtų išspręstas „dvigubo apmokestinimo“, t.y. gyventojų pajamų mokesčio skirtumų, kuriuos dirbantieji užsienyje turėtų sumokėti grįžę į Lietuvą, klausimas. Gautame atsakyme teigiama, jog šiuo metu yra parengtas Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Šiame parengtame įstatymo pakeitimo projekte yra numatyta pakeisti dvigubo pajamų apmokestinimo panaikinimo tvarką. T.y. projekte siūloma didžiąją dalį nuolatinių Lietuvos gyventojų pajamų, gautų užsienio valstybėse, kurios yra Europos Sąjungos valstybės narės

arba su kuriomis yra sudarytos ir taikomos dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartys, išvis atleisti nuo mokesčio Lietuvoje, jeigu mokestis nuo minėtų pajamų jau buvo sumokėtas toje užsienio valstybėje. Taigi patvirtinus šį projektą, nuolatiniai Lietuvos gyventojai, gavę pajamų ir nuo jų sumokėję mokesť užsienyje, Lietuvoje mokesčio nuo tų pajamų išvis nebemokėtų.

Tačiau ši įstatymo pataisa būtų taikoma nuo 2006 metų, t.y. 2007 metais, pildant Metines pajamų mokesčio deklaracijas, mokesčio už užsienyje gautas pajamas 2006 metais Lietuvoje jau nebereikėtų mokėti, jeigu pajamų mokestis buvo sumokėtas užsienio valstybėje.

Norėčiau atkreipti Jūsų dėmesį į dar vieną aspektą. Pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 5 straipsnio nuostatas prievolė mokėti gyventojų pajamų mokesť priklauso nuo to, ar fizinis asmuo yra laikomas nuolatinio gyventoju tuo mokesčiniu laikotarpiu, kada gavo pajamų. Tik nuolatinio Lietuvos gyventojų kriterijus (kurie nustatyti Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 4 straipsnyje) atitinkantis fizinis asmuo pajamų mokesť moka nuo visų pajamų, gautų, tiek Lietuvoje, tiek užsienio valstybėse.

Viliuosi, kad ši informacija Jums, užsienyje dirbantiems, padės ir nebijosite sugrįžti į savo Tėvynę. Pagarbiai

Irena Degutienė, LR Seimo narė

ŠIAME NUMERYJE:

- LR Prezidento valstybinis vizitas Vokietijoje ..... 3 psl.
- LKI suvažiavimas ..... 5 psl.
- VLB darbuotojų suvažiavimas ..... 8 psl.
- Mūsų apylinkėse ..... 9 psl.
- Jaunime ..... 11 psl.
- Vasario 16-osios gimnazijoje ..... 13 psl.
- Jubiliejai ..... 15 psl.
- Skelbimai - žinios ..... 16 psl.

Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus su valstybiniu vizitu lankėsi Vokietijoje

Vokietijos Federacinės Respublikos Federalinio Prezidento Horsto Köhlerio kalba valstybės banketo metu Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus valstybės vizito proga 2005 m. spalio 25 d. Berlyne

Didžiai gerbiamas pone Respublikos Prezidente, didžiai gerbiama ponia Adamkiene, Ekskscelencijos, mano ponios ir ponai,

mano žmona ir aš labai džiaugiamės, kad priėmėte mano kvietimą atvykti į Berlyną ir lankotės Vokietijoje su pirmuoju Lietuvos Prezidento valstybės vizitu.

Mūsų šalis artimiai sieja jų istorija ir kultūra. Ypač įspūdingas šių saitų liudytojas yra poetas Simonas Dachas, gimęs prieš 400 metų Klaipėdoje, buvusiame Memelyje. Prieš keletą savaičių lietuviai šventė jo gimimo metines. Vienas jo garsiausių eilėraščių yra Taravos Anikė, kurį girdėsime vėliau. Garsiaame eilėraštyje – pagyrimė draugystei – Simonas Dachas sako:

Žmogaus tauriausias bruožas,
Labiausiai jam deras, -
Tvirta ištikimybė
Ir draugui parama.

Tai labai gražios eilės. Ir, sekdami šio lietuvių ir vokiečių dainiaus mintimi, norime padaryti viską, kad Jūs, pone Prezidente, ir Jūsų žmona jaustumėtės Vokietijoje tarp draugų. Taip, kaip mano žmona ir aš jautėmės tarp gerų draugų, lankydamiesi Vilniuje praėjusiais metais. Mes taip pat mielai prisimeiname Jūsų sostinės grožį, kuriai apžiūrėti vėlyvą lapkričio popietę turėjome, tiesa, per mažai laiko.

Man buvo svarbu apsilankyti Vilniuje netrukus po to, kai pradėjau eiti savo pareigas.

Lietuva ir Vokietija dabar jau kiek ilgiau nei metai abi yra Europos Sąjungos narės. Mes, vokiečiai, džiaugėmės Jūsų šalies įstojimu. Tai buvo didi diena, kai laisva ir suvereni Lietuva galėjo sugrįžti į savo vietą Europoje.

Europos Sąjunga pergyvena šiuo metu tikrai sudėtingą fazę. Tačiau mes suvokiame, kad mūsų įgyvendintas Europos suvienijimas – kažkas nuostabaus ir istoriškai nepakartojamo, ką mes norime išsaugoti ir gilinti. Šioje Sąjungoje visi,

Spalio 25 dieną Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus su pirmuoju oficialiu valstybiniu vizitu atvyko į Vokietijos Federacinę Respubliką.

Vizito metu Lietuvos vadovas susitiko su VFR Federaliniu Prezidentu Horstu Köhleriu, naujuoju Bundestago pirmininku Norbertu Lammertu. Prezidentas su Kancleriu Gerhardu Schröderiu aptarė dvišalius santykius, Europos ir Baltijos regiono politikos aktualijas, ES Rytų politiką, taip pat susitiko su kandidate į VFR federalines kancleres Angela Merkel.

Lietuvos ir Vokietijos užsienio reikalų ministerijų surengtoje konferencijoje Valdas Adamkus pasakė baigiamąjį žodį tema „Lietuva ir Vokietija: bendra Europos kaimynystė“. Vokietijos Marshallo fondo organizuotoje diskusijoje V. Adamkus skaitė pranešimą, kuriame pristatė Lietuvos poziciją Europos Sąjungos politikos Juodosios jūros regiono šalių atžvilgiu.

Antradienio vakare VFR Federalinis Prezidentas Horstas Köhleris ir ponia Eva Luise Köhler Charlottenburgo rūmuose Lietuvos Respublikos Prezidento Valdo Adamkaus ir ponios Almos Adamkienės garbei surengė iškilmingą vakarienę, kurioje dalyvavo 180 asmenų. Lietuvių bendruomenei atstovavo VLB pirmininkas Antanas Šiuigždinis, Vasario 16-osios gimnazijos direktorius Andrius Šmitas ir LKI vedėjas dr. Vincas Bartusevičius su žmonomis.

Prieš tai valstybinio vizito proga LR ambasadorius Evaldas Ignatavičius su ponia Jurgita Berlyno rotušės didžiojoje salėje surengė jaunųjų talentų iš Vilniaus ir Berlyno koncertą.

Spalio 26 d. atvykęs į Saksonijos žemę Prezidentas V. Adamkus su ponia Alma aplankė valstybinę biblioteką, apžiūrėjo Kvedlinburgo analus, naujai atstatytą Drezdeno Frauenkirche ir susitiko su Saksonijos Ministru Pirmininku prof. dr. Georgu Milbrandtu, kuris Lietuvos Respublikos Prezidento Valdo Adamkaus garbei surengė pietus.

Prezidentas apsilankė Görliche, ten Lietuvos vadovui buvo įteikta Tarptautinė tilto premija už Valdo Adamkaus asmeninį indėlį į tautų ir valstybių bendradarbiavimo stiprinimą.

Iš Vokietijos spalio 27 dieną Prezidentas išvyko į Londoną, dalyvavo neeiliniame neformaliame Europos Sąjungos viršūnių susitikime.

Politinio atžvilgiu vizitas vyko darniai, Prezidentas Köhleris parodė didelį mažųjų valstybių problemų supratimą, buvo pasiekta bendrų nuostatų. Tačiau kiek kitaip buvo su savo kadenciją baigusių kancleriu Schröderiu. Adamkus dar prieš atvykdamas kritikavo Vokietijos ir Rusijos sutartį dujų tiekimo liniją tiesi Baltijos jūros dugnu. Adamkus primetė Schröderiui, jog šis visiškai neišmanąs, kaip vystyti gerus kaimyninius santykius. Kaip Europos šeimos nariai mes turėjome dalyvauti pasitarimuose, tuo tarpu mus paliko visai už durų, sakė Adamkus. Šią kritiką jis pakartojo ir skatino Schröderį savo pernelyg draugiškus santykius su Rusijos prezidentu Putinu panaudoti tam, kad Rusija galų gale pasirašytų sienų sutartis su Estija ir Latvija. Schröderis šią kritiką „formos ir turinio“ atžvilgiu atmetė kaip nepagrįstą, nurodė, jog to reikalauja Vokietijos interesai, ir sakė, jog sutartis bus vykdoma. Adamkus tikisi iš būsimosios kanclerės kitokio požiūrio į Rusiją ir mažas valstybes.

VLB atstovai Marija ir Andrius Šmitai, Ona ir Antanas Šiuigždiniai, Ona ir Vincas Bartusevičiai

(Tęsinys kitame puslapyje)

(Info)

Vokietijos prezidentas H.Köhleris su žmona Eva Luise

Köhlerio kalba (tęsinys iš 3 psl.)

kokie jie bebūtų – dideli ar maži, turi jaustis gerai, jeigu norime, kad ji turėtų ateitį. Visi turi galėti pasikliauti tuo, jog [jų interesus bus deramai atsižvelgta. Mes turime suartėti. Klausytis vieni kitų. Mes privalome rimtai vertinti vieni kitų problemas ir stengtis suprasti vieni kitus, kad senoms baimėms nebeliktų vietos. Todėl, atsižvelgdami į pastarojo meto susierzinimą, kaip tik turėtume toliau dirbti prie konkrečių projektų, sujungiančių Europos Sąjungos valstybes nares tiesiogine žodžio prasme. Projektų, kurie leistų prakti-

kai bendradarbiauti su Sąjungos kaimynais visų dalyvaujančiųjų interesų labui.

Kaip tik dabar negalime susilpninti savo pastangų toliau plėtoti Europą. Ypatingą reikšmę turi patirtis ir idėjos, kurias įneša mūsų naujosios narės. Mums svarbu stiprinti mūsų bendrumus, kad galėtume įsitvirtinti globalizuotame pasaulyje ir dalyvauti, lemiant įvykių raidą. Čia svarbi ir tolesnė bendros užsienio bei saugumo politikos plėtra, taigi, kaip tik negrįžimas prie senų dvišalių modelių. Svarbu ir tai, kad bendra užsienio politika, žinoma, neturi neprotingai konkuruoti su JAV. Norėčiau, kad Lietuvos balsas būtų girdimas šioje Europos politikoje. Būtent plėtojant gerus ir konstruktyvius santykius su Rusija Jūsų šalis gali suvaidinti svarbų vaidmenį. Šiandien įvykęs apsikeitimas nuomonėmis Vokietijos-Lietuvos forume buvo tam naudingas.

Pone Prezidente, drauge su kitais Jūs viešai stengėtės paremti demokratijos procesą Ukrainoje. Tai dar vienas pavyzdys, kokios sėkmingos gali būti bendros Europos pastangos. Lietuva

taip pat rodo pavyzdį, suteikdama saugų prieglobstį Europos Humanitarinio universiteto profesoriams ir studentams, turėjusiems palikti Minską. Taip Jūsų šalis demonstruoja atvirą Europos visuomenę, minties laisvę ir akademinę laisvę. Kokią vertę turi ši laisvė, kaip tik Jūs, pone Prezidente, patyrėte savo kailiu.

Lietuvos ūkio augimas jau metai iš metų yra vienas sparčiausių Europoje. Jauna, laisva Lietuva atsineša su savimi į Europą veržlumą ir ekonominę dinamiką. Tačiau taip pat ir mes, vokiečiai, darome savo namų darbus. Procesas sunkus, bet jis jau duoda pirmuosius vaisius. Mes žinome, kad ekonomiškai stipri Vokietija gerai taip pat ir Lietuvai, ir visai Europai.

Mano ponios ir ponai,

Dabar norėčiau Jūsų paprašyti pakelti taurę į Jūsų, pone Prezidente, sveikatą, ir į Jūsų žmonos sveikatą, už laimingą Lietuvos ateitį bendroje Europoje ir artimą mūsų šalių bei jų žmonių draugystę.

*****

Emigracijos problemos

Dubline –

diskusijos apie verslą, ekonomiką ir šiuolaikinę migraciją

Verslininkai, ambasadoriai bei lietuvių bendruomenės Europoje atstovai dvi dienas (lapkričio 11–12 d.) dalyvavo Airijos sostinėje Dubline vykusioje konferencijoje „Lietuvos išeivija: ekonominis matmuo“. Lietuvos Respublikos ambasadoje Airijoje, be šios šalies atstovų, svečiai iš Lietuvos, D. Britanijos, Ispanijos ir Vokietijos diskutavo apie Lietuvos ir jos bendruomenių užsienyje bendradarbiavimą, ekonominius faktorius, skatinančius emigruoti, Airijoje vyraujančios ekonominės aplinkos tinkamumą savo verslui vykdyti, galimybę Lietuvai pasisemti patirties iš Airijos ekonominio pakilimo veiksnių bei kitomis ekonominėmis ir migracinėmis temomis. Keletas minčių iš vykusių diskusijų:

Bendruomenėse – Lietuvos „neigimo filosofija“

D. Britanijos Lietuvių Sąjungos pirmininkė (DBLS) Živilė Ilgūnaitė kaip emigrantų į Lietuvą grįžimo galimybę mažinantį veiksnių įvardino šeimų aklimatizaciją ir prisitaikymą gyventi užsienio šalyse. „Ypač sunku grįžtantiems vaikams, ilgą laiką gyvenusiems užsienyje. Po mokymosi Anglijoje, jiems sudėtinga pradėti mokytis lietuviškose mokyklose“, – teigė. Ž. Ilgūnaitė. Pirmininkė susirinkusiuosius supažindino su lietuvių, gyvenančių Jungtinėje Karalystėje, vaikų švietimu bei britų suteikta galimybe įdarbinti lietuvius mokytojus tose mokyklose, kuriose mokosi bent keliolika lietuvių vaikų, ne itin gerai kalbančių angliškai. Tačiau DBLS pirmininkė pabrėžė, kad šiuo metu ne visoms JK mokykloms pakanka rasti lietuvių ir anglų kalbas mokančių mokytojų.

Rimas Čuplinskas, Vokietijos Lietuvių Bendruomenės (VLB) Tarybos narys, savo pranešime samprotavo apie neaktyvų lietuvių nusiteikimą, ypač kai jauni žmonės išvyksta studijuoti, o apie galimybę susitikti su kitais krašte gyvenančiais tautiečiais pamąsto tik vėliau. Akcentuodamas dėmesio stygių jaunimui, R. Čuplinskas išskėlė idėją, jog Lietuvos ambasados kartą per metus galėtų surengti po susitikimą su šalyje studijuojančiais studentais.

R. Čuplinskas paminėjo liepos mėn. Berlyne darytos apklausos rezultata, parodžiusį, jog Lietuvos specialistai, dirbantys ar

studijuojantys užsienyje, nesijaučia Lietuvai esą reikalingi. „Lietuvoje per vėlai pradėta rūpintis emigracija ir protų nutekėjimu svetur“, – teigė Kanadoje gimęs ir šeimoje lietuvių kalbą išmokęs R. Čuplinskas.

LR ambasadorė Airijoje Izolda Bričkovskienė teigia daug bendraujanti su airių pareigūnais, darbdaviais, žinanti jų požiūrį į Lietuvos piliečius ir mano, jog ir airiai tarp lietuvių mato moralinę problemą: „Visi airiai, net ir nepažįstantys vieni kitų, konstatavo žymų Lietuvos neigimą ir netikėjimą Lietuva“, „totali neigimo filosofija“, – tvirtino ambasadorė I. Bričkovskienė. Tai liečia ir lietuvišką veiklą bendruomenėse. Anot ambasadorės, prie veiksnių, skatinančių emigruoti, labai prisideda ir Lietuvos žiniasklaida, kartais pernelyg teigiamai nuspalvinanti situaciją svetur.

Lietuvos, o ypač jos vyriausybės, neigimo tendenciją pastebėjo ir LR ambasadorius Ispanijoje Mečys Laurinkus. Ambasadorius pridūrė, išeiviams iš Lietuvos būtina sukurti informacijos apie Lietuvoje vykstančius teigiamus pokyčius sklaidos sistemą.

Toks susitikimas – ženklas Lietuvai valstybei labiau rūpintis išeivija, o verslininkams – galimybė pasisemti patirties iš savo kolegų užsienyje.

(Iš „Londono žinių“ korespondento Aido Zubkonio straipsnio)

Jubiliejinis Lietuvių kultūros instituto Vokietijoje suvažiavimas

Dvidešimt penktasis Lietuvių kultūros instituto (LKI) suvažiavimas–mokslinė konferencija vyko 2005 m. spalio 21–23 d. Hüttenfelde, Romuvos pilaitės didžiojoje salėje. Paskaitose ir diskusijose dalyvavo per 60 LKI narių ir svečių. Dvidešimt penki suvažiavimai – tai jau mažas jubiliejus, kuris buvo prisimintas kartu su LKI gyvavimo dvidešimtpenkmečiu.

Suvažiavimas prasidėjo penktadienio vakare. Jį sveikinimo žodžiu pradėjo LKI vedėjas dr. Vincas Bartusevičius. Jis pirmiausia pasveikino suvažiavimo dalyvius, tarp jų – Lietuvos Respublikos ambasadorių Vokietijoje Evaldą Ignatavičių, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinį direktorių Antaną Petrauską, Vilniaus miesto savivaldybės Kultūros, švietimo ir sporto departamento direktorių Algimantą Šventicką, Europos Parlamento narį Justą Vincą Paleckį, Darmstadto regiono regierungsprezidentą Geroldą Dieke, apskrities viršininko pavaduotoją Gotlieb Ohl, Lietuvos vokiečių bendruomenės pirmininką Hardy Mett – namų šeimininkus Vokietijos LB pirmininką Antaną Šiugždinį ir gimnazijos direktorių Andrių Šmitą.

Suvažiavimo dalyviai paskaitos metu (priekyje paskaitininkai ambasadorius E. Ignatavičius ir H. Holzapfelis)

Darbo apžvalga

LKI vedėjas, trumpai peržvelgdamas LKI 25 metų veiklą, nurodė, kad nepaisant platesnių užmojų, aplinkybės (jėgos ir pinigai) lėmė, jog Instituto darbai telkėsi apie šešias sritis:

<1> Įkurtas ir sutvarkytas archyvas, kuris užtikrina, kad lietuvių buvimo Vokietijoje pėdsakai nepranyks.

<2> Įkurta centrinė lituanistinė biblioteka, kurios kataloguotos knygos priimanamos visiems suinteresuotiems tiesiogiai elektroniniu būdu ar per vokiečių viešųjų bibliotekų tinklą;

<3> Rengiami su moksline programa suvažiavimai, kurie bando suvesti lietuvių išeivius, Lietuvos lietuvius ir Lietuvos kultūra besidominčius vokiškai kalbančius kitataučius bendram pokalbiui, nuomonių pasikeitimui, su Lietuva susijusių klausimų nagrinėjimui. Plačiąja prasme tai yra įnašas į vokiečių ir lietuvių kultūrinio bei mokslinio bendradarbiavimo plėtojimą, kuris atlieka ir tam tikrą švietėjišką funkciją.

Žvilgtelėjus į statistiką matyti, kad 25 suvažiavimuose 94 referentai skaitė 136 paskaitas. Iš jų 25 lietuviai išeiviai perskaitė 50 paskaitų, 30 lietuvių iš Lietuvos – 33 paskaitas ir 39 vokiečiai ar kitos tautybės asmenys – 53 paskaitas. Pabrėžtina tai, kad LKI suvažiavimuose yra dalyvavę dauguma tiek žymių, tiek dar tik savo karjerą bepradedančių vokiečių mokslininkų, kurie daugiau ar mažiau domisi lietuviška tematika, ir,

antra, didelė dalis tų straipsnių, kurie sudaro jau 20 LKI suvažiavimų darbų tomelių, be LKI paskatos niekada nebūtų buvę parašyti.

<4> Leidžiamos publikacijos, kurių tikslas paskatinti ir kitataučius domėtis lietuviškais klausimais bei pristatyti atskirus lietuvių kultūros aspektus jais besidominčiai vokiečių visuomenei. Nuo 1985 metų leidžiamų LKI suvažiavimų darbų išėjo 20 leidinių. Nuo 2003 metų LKI prisideda ir prie „Annaberger Litauische Annalen“ – metraščio apie Lietuvą ir vokiečių bei lietuvių santykius leidimo. Išėjo ir septyni LKI leidinių serijos sąsiuviniai.

<5> Nuo 1988 metų suvažiavimuose vyksta ir koncertai, kurių programą atlieka dažniausiai menininkai iš Lietuvos. LKI yra surengęs kelias meno parodas ir yra talkinęs vokiečių rengėjams bei LR ambasadai.

<6> Paslaugų teikimas. Institutas gauna vis daugiau užklausimų iš įvairių įstaigų, leidyklų, bibliografijų ir antologijų sudarytojų, atskirų tyrinėtojų labai įvairiais su Lietuva susijusiais klausimais, pasiūlymų paskaitomis prisidėti prie seminarų rengimo, net turistinės agentūros institute ieško medžiagos apie Lietuvą. Tai ypač daug laiko reikalaujanti darbo sritis, kuriai reikėtų skirti daugiau pajėgų.

Paminėti reikėtų ir „Vaistai Lietuvai“ vaju, kai Lietuvai blokados metu stingo

visko, buvo suorganizuoti 6 vaistų ir kitų medicinos reikmenų transportai.

Šias darbo sritis ir plėtojo LKI per 25 metus. Institutas daug kam lieka skolingas už paskatas, paramą ir prisidėjimą darbu. Ypač paminėtinas įstaigos: Heidelbergo universiteto biblioteka, Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka, Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas, VLB valdyba, Vasario 16-osios gimnazijos vadovybė ir ūkio personalas. Pinigais LKI veiklą rėmė, be VLB Bendruomenės, Lietuvių fondas, atskiri aukotojai, o pirmuosius 10 metų – Vokietijos valdžia. Instituto darbuotojai už savo darbą negauna jokie atlyginimo.

Tylos minute buvo prisiminti ir mirusieji LKI nariai: dr. Albertas Gerutis (1921.03.06–1985.07.21), kun. Augustinas Rubikas (1915.08.19–1985.07.22), tėv. dr. Konstantinas Gulbinas (1919.06.03–1997.10.15), dr. Povilas Reklaitis (1922.05.22–1999.01.04) ir talkininkai: Liudas Kairys (1924–1999.05.25) ir Justinas Lučkošius (1909.06.12–2000.02.22).

Žiūrint į ateitį galima pasakyti, kad Instituto prieš 25 metus užsibrėžti veiklos tikslai galioja ir dabar, jie bus aktualūs ir ateityje. Keisis betgi žmonės, kurie tuos tikslus turės realizuoti. Turės keistis ir materialinės veiklos pagrindas. Todėl LKI ateitis priklausys nuo to, kaip pavyks šį materialinį pagrindą sukurti.

Pirmasis sveikinimo žodį tarė VLB pirmininkas Antanas Šiugždinis. Padėkojęs Instituto nariams už įdėtą darbą plėtojant Instituto veiklą nelengvomis sąlygomis, išryškinęs Instituto svarbą ir palinkėjęs toliau likti ryškiu lietuviybės židiniu, jis Institutui įteikė metalinę padėkos lentą, kad padėka liktų pastebima.

Apdovanoti LKI nariai: V. Lėnertas, P. Odinis, A. Šmitas, A. Hermanas, J. Norkaitis ir V. Bartusevičius (trūksta K. J. Čeginsko)

(Nuotrauka M. Šmitienės)

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinis direktorius Antanas Petrauskas sveikino departamento vardu ir perdavė Vyriausybės ir jos vadovo Algirdo Mykolo Brazausko sveikinimus. Nurodęs, kad Ministras Pirmininkas aukštai vertina LKI nuveiktą darbą per 25 metus, įteikė jo dovaną – gražiai įrėmintą Adomo Varno paveikslą „Karaliaus Mindaugo karūnavimas“.

A. Petrauskas Lietuvos kultūros instituto 25-mečio proga už aktyvią visuomeninę veiklą puoselėjant lietuvių tautinę savimone, kalbą, tradicijas, plėtojant Lietuvos ir Vokietijos ryšius, išsaugant lietuvių kultūros palikimą Vokietijoje Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Garbės aukso ženklą „Už nuopelnus“ apdovanojo šiuos LKI narius: dr. Vincą Bartusevičių, dr. Kajetoną Julijų Čeginską, Artūrą Hermaną, dr. Vilių Lėnertą, dr. Joną Norkaitį, Petrą Odinį ir Andrių Šmitą.

Vilniaus miesto savivaldybės Kultūros, švietimo ir sporto departamento direktorius Algimantas Šventickas sveikino Institutą savo ir Vilniaus miesto mero Artūro Zuoko vardu, kvietė talkinti garsinant Vilniaus, kaip 2009 m. Europos kultūros sostinės, renginius. Jis linkėjo Institutui perduoti tautos patirtį ir ateinančioms kartoms, kad taptume gyvybiškai svarbia ver-

Gerold Dieke (vid.) įteikia Reino-Maino/Pietų Hesseno regiono garbės ženklą instituto vedėjui V. Bartusevičiui (k.) ir LKI bibliotekos vedėjui A. Hermanui (d)

(Nuotrauka M. Šmitienės)

sme, teikiančia pasididžiavimą, kad vertingi išliktume spalvingoje kultūros mozaikoje. Įteikė įrėmintą sveikinimo raštą ir knygą.

Darmstadto regierungsprezidentas Gerold Dieke LKI jubiliejaus proga apdovanojo Instituto vedėją dr. Vincą Bartusevičių ir LKI bibliotekos vedėją Artūrą Hermaną Reino-Maino/Pietų Hesseno regiono garbės ženklu už ypatingus nuopelnus darbuojantis Lietuvių kultūros institute ir skatinant tautų draugystę suvienytoje Europoje.

Savo kalboje jis ypač pabrėžė Instituto svarbą sudarant galimybę plačiajai vietos visuomenei patirti ir išgyventi Vokietijos ir Lietuvos kultūrinius santykius. Kultūriniai mainai šiais laikais neplėtojami tam, kad būtų suniveliuoti kultūros skirtumai, bet tam, kad vieni kitus pažintų, suprastų ir vertintų, o kultūrinį daugialypiškumą suprastų kaip kažką teigiama, pabrėžė kalbėtojas.

Paskaitos ir diskusijos

Suvažiavimo tematika glaudžiai siejosi su pereitų metų tematika. Pernai buvo klausta, ką Lietuva ateidama į Europą su savimi atsineša, koks jos kraitis. Šiais metais buvo žiūrima, kas pasiekta ir ypač kokios Lietuvos ateities perspektyvos.

Pirmąją paskaitą „Lietuva ir Europos valstybių užsienio politika 1933–1939 m.“ skaitė jaunas vokiečių doktorantas Klausas Fuchsas. Tema iš pirmo žvilgsnio atrodo ne vietoje ir neaktuali. Tačiau žinant, kad Lietuva jau kelis kartus atsigręžė į Vakarų Europą ir jau porą kartų buvo jėga nuo jos atplėšta, pasirodė pravartu žvilgtelėti, kaip Lietuva Europo-

je buvo priimta po 1918 metų. Paskaitininkas gana plačiai pažvelgė į didžiųjų valstybių iš jų interesų išplaukiančią politiką, kuri nesiskaitė su mažosiomis valstybėmis. Paralelės piršosi matant šių dienų išaugusią Vokietijos–Prancūzijos–Rusijos draugystės ašį ir jų vadovų nesupratimą, kad vien nieko nepaisantis savų interesų siekimas pažeidžia kitų kraštų interesus. Kyla abejonių, ar Lietuvos įstojimas į Vakarų struktūras taip labai tvirtai užtikrina Lietuvos ateities nepriklausomybę.

Antrasis referentas Hesseno krašto parlamento narys, buvęs švietimo ministras Hartmutas Holzapfelis kalbėjo tema „Hesseno kraštas ir Lietuva, bendradarbiavimo balansas ir ateities perspektyvos“. Mat prieš dešimt metų Hessenas ir Lietuva pasirašė kultūros mainų sutartį, o šių metų vasarą sukaktis buvo paminėta plačiais renginiais visame regione.

Pranešėjas nurodė, kad partnerystė tarp Hesseno ir Lietuvos užsimezgė visai atsitiktinai, tai nulėmė faktas, kad su Hessene atsidūrusia Vasario 16-osios gimnazija susidarė geri santykiai, tad nenorėta draugų ieškoti kur kitur. Hesseno krašto ir Lietuvos bendradarbiavimas vyko dviem kryptimis. Viena ekonominė – susikūrė Vokiečių ir baltų prekybos rūmai, o Offenbacho pramonės ir prekybos rūmai apsiėmė remti ir

globoti abiejų kraštų ūkinės iniciatyvas. Antroji kryptis – kultūrinė. Čia susidarė nemažai ilgalaikių projektų, tai vokiečių kalbos mokytojų siuntimas į Lietuvą, lietuvių teisininkų Europos teisės studijos Frankfurto universitete, Profesinių mokyklų centro įkūrimas Radviliškyje, apskritai profesinių mokyklų bendradarbiavimo tinklo mezgimas, nekalbant jau apie kasmet vykstančius lietuvių muzikų pasirodymus Vokietijoje. Nors pasitaiko įvairių sunkumų susiduriant su Lietuvos biurokratija, bendradarbiavimas bus plečiamas ir ateityje.

TMID GD A. Petrauskas

Buvęs Užsienio reikalų ministerijos tarnautojas, dabar Europos Parlamento narys Michaelis Gahleris kalbėjo apie Lietuvos perspektyvas Europos Sąjungoje žiūrint iš europietiško taško. Jis kalbėjo apie du aspektus: politinį ir ūkinį. Jis išreiškė viltį, kad naujai įstoję kraštai įneš ir savo patirtį į ES. Kaip kadaise iš Prūsijos į Lietuvą buvo nešamos knygos, kurių Lietuvoje nebuvo galima spausdinti, taip dabar iš Lietuvos, į tuos kaimyninius kraštus turėtų skliti laisvės dvasia, kur ji dar slopinama. Lietuvos politinis vaidmuo regione yra matomas, teigė

pranešėjas. Ūkio raidoje irgi matė teigiamų ženklų, ypač ekonominis augimas teikia daug vilčių, o baimintis, jog su euro įvedimu smarkiai kils kainos, nereikia, nes psichologiškai Lietuvoje smarkų kainų kilimą nebus galima realizuoti. Investicijoms sąlygos bus neblogos, nors šešėlinis ūkis vis dar kelia susirūpinimą, manė pranešėjas.

Buvęs ambasadorius ir užsienio reikalų viceministras, dabar Europos Parlamento narys Justas Vincas Paleckis pažvelgė į Lietuvos perspektyvas Europos Sąjungoje iš lietuviško taško. Jis trumpai apžvelgė sunkumus stojant į Europos struktūras ir nurodė, kad Baltijos valstybių balso Briuselyje kol kas mažai paisoma. Lietuva taip pat netapo Rusijos eksperte, į kurios siūlymus būtų atsižvelgiama, kaip kad buvo tikėtasi. Apskritai politika Rusijos atžvilgiu formuluojama greičiau Berlyne ir Paryžiuje negu Briuselyje, nes Rusija yra strateginis partneris ir energijos tiekėjas. Lietuviai laikosi 3 dėsnių: 1) nenorima revoliucinės kaitos ES; 2) žmonės apsisprendė už tokią ES, kokia ji yra, todėl nenorima reformų ES ir 3) nenorima bet kokių valstybių susigrupavimų ES. Pranešėjas manė, jog ūkio atžvilgiu lietuviai greitai mokosi, todėl atsižvelgiant

Justas V. Paleckis

į spartų ūkio augimą, Lietuva turi realią galimybę pasivyti senesnes ES valstybes, nors yra ir tokių politikų, kurie mano, kad iš ES reikėtų kuo daugiau išmėlžti.

Paskutinis pranešėjas buvo LR ambasadorius Vokietijoje Evaldas Ignatavičius. Jis kalbėjo tema „Lietuva ir Vokietija Europoje – kartu ar šalia viena kitos?“ Jis bandė atsakyti į klausimą, kokie galėtų būti abiejų valstybių bendri interesai kaip bendro veikimo pagrindas. Per ilgus šimtmečius susiklostę abiejų kraštų santykiai galėtų būti atnaujinti ir išplėsti. Reikėtų išmokti vieniems kitus vėl atrasti. Vokietija gali Lietuvai padėti atrasti savo „vokiškąjį“ ir „europietiškąjį“ identitetą, tuo tarpu Lietuva gali padėti Vokietijai atrasti savo „baltišką“ identitetą. Šiuo metu daugiau girdima kalbant apie „nacionalinius interesus“ negu apie „bendrąją strategiją“ arba „bendrą planavimą.“ Reikėtų siekti, kad XXI amžiuje abi valstybės ne tik egzistuotų šalia viena kitos, bet ir veiktų kartu.

Suvažiavimą baigė mecosopranės Lindos Sommerhage ir pianistės Rūtos Rudvalytės koncertas ir LKI priėmimas.

Sekmadienį LKI nariai, Vokietijos LB ir Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos valdyba aptarė su TMID generaliniu direktorium A. Petrausku ir Vilniaus miesto savivaldybės Kultūros, švietimo ir sporto departamento direktorium A. Šventicku ilgalaikės išėvijos veiklos strategijos klausimus ir kai kurias tolesnės veiklos gaires. (V. B.)

Lietuviško tautinio šokio kelio į sceną šimtmečio sukaktis

Š.m. spalio 29–30 dienomis Lietuvos sostinėje Vilniuje buvo minimas lietuviško tautinio sceninio šokio šimto metų jubiliejus. Ta proga Lietuvos liaudies kultūros centre buvo surengta mokslinė konferencija. Apie tautinės sceninės choreografijos šimtmečio raidą pranešimus skaitė žymiausi šalies choreografai, kompozitoriai, dailėtyrininkai bei šokio pedagogai iš JAV, Kanados, Australijos, Vokietijos, Lenkijos.

Prieš šimtą metų prasidėjus tautinės kultūros atgimimui, greta lietuviškosios spaudos atgavimo ryškiai pradėjo skleisti ir kiti tautinės kultūros žiedai, tarp jų

vienas spalvingiausių – tautinis šokis. 1905 metais Kretingoje surengtame lietuviškame literatūriniame vakare sušoktas lietuviškas šokis „Aguonėlė“. Tuomet mažai kas galėjo tikėtis, kad paprastas tautinis ratelis per šimtą metų išsisuks į galingą tautinio šokio sąjūdį. Tautinis šokis – neatsiejama dainų švenčių, festivalių, koncertų, vakaronių dalis. Itin svarbus tautinio šokio vaidmuo išėvijos gyvenime – jis padeda išsaugoti ir puoselėti protėvių tradicijas, palaikyti dvasinį ryšį su gimtuoju kraštu.

Atstovaudama Vokietijos lietuvių Vasario 16-osios gimnazijai, šioje konferencijoje

dalyvavo šokių mokytoja Audronė Ručienė, kuri kartu su kitų kraštų šokių pedagogais, Tautinių mažumų ir išėvijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės apdovanota Garbės sidabro ženklu „Už nuopelnus“ puoselėjant lietuvių liaudies šokio tradicijas išėvijoje.

Proginio renginio pabaigą apvainikavo iš visos Lietuvos susirinkusių tautinių šokių ansamblių koncertas, kuriame buvo atlikta per keturiasdešimt šimtmečio raidą atspindinčių liaudies šokių. Koncertą pradėjo „Aguonėlė“ – šokis, kuris ir buvo pirmą kartą pašoktas prieš šimtą metų. (Info)

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės darbuotojų suvažiavimas Hamburge

Š. m. lapkričio 18–20 d. įvyko metinis VLB darbuotojų suvažiavimas, kurį VLB Valdyba organizavo kartu su Hamburgo apylinke (pirmininkė – Asta Baikauskaitė).

Pirmąjį vakarą suvažiavimo dalyvius priėmė Hamburgo lietuviai savo lietuviškuose namuose – Lietuvių misijoje. Kartu pavakarieniavę bei pabendravę su seniai matytais ar dar nepažįstamais, išėjome paklaidžioti po naktinį šurmulingą uostamiesčio gyvenimą.

Šeštadienį nuo ankstauro ryto buvo išklaustyti VLB Valdybos vicepirmininko dr. V. Bartusevičiaus, Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos pirmininko dr. V. Lėnerto ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkės Dalios Henke pranešimai.

Dr. V. Bartusevičius apžvelgė VLB statistiką, trumpai papasakojo apie Valdybos nuveiktus ir planuojamus darbus. Dr. V. Lėnertas nušvietė dabartinę gimnazijos padėtį, bendrabučio problemas bei vis dar aktualius gimnazijos privalumus. Dalia Henke pasakojo apie PLJS ir VLJS organizuotus renginius šiais ir ateinančiais metais ir kvietė Bendruomenės narius nepaliojama remti jaunąją bendruomenės kartą.

Po pietų Rimas Čuplinskas vedė atviros erdvės seminarą. Pagrindinė šios diskusijų metodikos mintis yra ta, kad visi dalyviai nepasilieka ties viena tema, kuri bet kuriuo atveju tėra kompromisas tarp

daugelio skirtingų interesų, bet susitelkia grupelėmis ties įvairiomis diskusijomis, kurių temas spontaniškai siūlo patys dalyviai. Iš pradžių sunkiai prasiškinusi kelią tarp įvairaus amžiaus ir nuomonių suvažiavimo dalyvių, ši metodika atnešė puikių rezultatų. Per porą valandų buvo daugiau ar mažiau išsamiai išgildinti Vokietijos lietuviams aktualių 12 rūpesčių ir surašyti įmanomi sprendimo būdai. Diskusijos aprėpė tokias temas: lietuvių sielovadinis gyvenimas, lietuvių vaikų vasaros stovyklų organizavimas ir lietuvių vaikų švietimas Vokietijoje, Vasario 16-osios gimnazijos finansinė padėtis, Jaunimo Sąjungos bendradarbiavimas su Bendruomenės apylinkėmis, VLB leidžiamą „INFORMA-

CIJŲ" perspektyva, naujų emigrantų pritraukimas į bendruomenę, kultūrinį renginių koordinavimas tarp apylinkių ir kt.

Diskusijų dieną užbaigė audringai sutiktas Zarasų kultūros rūmų kapelos "Viksva" koncertas (vadovas Gintaras Andrijauskas).

Darbuotojų suvažiavimai rengiami jau nuo seno. Visi ikišioliniai darbuotojų suvažiavimai vyko Hüttenfelde. Taigi šis suvažiavimas Hamburge yra naujovė.

Hamburgo lietuvių veikla turi senas tradicijas. Po Antrojo pasaulinio karo daugiau lietuvių Hamburge apsigyveno tuoj po kapituliacijos. Vėliau veikė net 12 pabėgėlių stovyklų, kuriose gyveno per 3500 lietuvių.

Jau 1945 m. Hamburge susikūrė pirmasis Lietuvių komitetas (taigi hamburgiečiai susiorganizavo). Iš jo ir kituose Vokietijos miestuose susibūrusių lietuvių 1946 metais įkurta Lietuvių Tremtinių Bendruomenė, suvienijo jau visus Vokietijos lietuvius. Ši savo ruožtu yra 1951 m. Vokietijoje įkurtos Vokietijos LB (PLB ribose) pirmtakė. Todėl šiais metais galime žvelgti į Hamburgo lietuvių 60 metų organizuotos veiklos sukaktį.

Mes sveikiname Hamburgo lietuvius šio jubiliejaus proga ir linkime tęsti garbingą ir plačią lietuvišką veiklą.

VLB valdyba

Sekmadienio rytą buvo aptartos atviros erdvės seminaro išdavos, priimtose rezoliucijos: dėl Vasario 16-osios gimnazijos tolesnio finansavimo, dėl lietuvių kalbos dėstymo ir egzaminavimo vokiškose mokyklose bei dėl lietuvių kunigo reikalingumo Vokietijos šiaurėje. Renginį užbaigė lietuviškos pamaldos.

Darbuotojų suvažiavime pavyko efektyviai aptarti daugelį bendruomenei rūpimų klausimų. Suvažiavimo nariai grįžo namo, kupini idėjų ir sprendimų, pasiryžę įgyvendinti juos apylinkių gyvenime. Tikėkimės, mūsų pasiryžimo užteks bent daliai užsibrėžtų darbų įgyvendinti.

Bernadeta Goštautaitė

Suvažiavimo dalyviai rimtai svarstė bendruomenės problemas. Viršuje: R. Čuplinskas (3 iš d.) veda atviros erdvės seminarą

Hamburgo apylinkės vadovai ir dalyviai (Nuotraukos M. Šmitienės ir B. Goštautaitės)

Hamburgo apylinkė

www.Hamburgas.de

2005 m. lapkričio 26 d. Hamburgo apylinkės visuotinis susirinkimas išrinko naują apylinkės valdybą, kuri pasiskirstė pareigomis taip (iš k.į d.):

Asta Baikauskaitė – pirmininkė

El. paštas: lavista@gmx.de

Aiva Rauzaitė – sekretorė

Orinta Variakojytė – kasininkė

Jūratė Patackaitė – narė ir

Dalia Malinauskienė – narė. (n. trūksta)

Schwetzingeno apylinkė

Apylinkė turi 35 visateisius narius, kiti nemoka nario mokesčio. Dauguma narių yra senesnio amžiaus, todėl sunku rasti aktyvių darbuotojų. Tačiau tikimasi, jog jų atsiras ir bus galima apylinkę išlaikyti gyvą. Šiuo metu darbuojasi tik apylinkės pirmininkas Vilius Kurcas ir kontrolieriai Helmutas Ruinies bei Linas Urbanas.

Lietuvių šalpos draugija LABDARA

Lietuvių šalpos draugija įkurta prieš 37 metus. Ji užsiima šalpos darbu, tai reiškia, jog ji renka aukas ir dalija jas pagal statute numatytą tvarką.

LABDAROS tikslas – remti aukštesniojo mokslo siekiantį jaunimą. Ypač remia sunkesnėje finansinėje padėtyje esančius Vasario 16-osios gimnazijos mokinius. Tam tikra suma skiriama Suvalkų trikampyje vargingai gyvenančioms daugia vaikėms šeimoms, kurių vaikai lanko lietuvišką mokyklą arba licėjų Punske. Būna ir sunkiau gyvenančių studentų, kuriuos laikas nuo laiko paremiame. Be to, duodamos ir mažesnės paskolos.

Jau ilgesnį laiką aukos, kaip ir narių skaičius, labai sumažėjo ir vis toliau mažėja. Kaip žinoma, aukų sunkiai surenka ir kitos organizacijos. Paskutiniu metu gauti keli palikimai finansinę padėtį truputį pagerino, tad veiklą bus galima toliau plėtoti dar kelis metus ir kam reikia – padėti.

Lietuvių šalpos draugijos LABDARA pirmininkas yra Arminas Lipšys

Romuvos apylinkė

2004–2005 metais Romuvos apylinkė papildė trys nauji nariai: tai Kiškučių klubo narių mamytės. Šiuo metu apylinkės sąrašuose yra 146 nariai.

Nariai visada kviečiami prisidėti prie Vasario 16-osios gimnazijos ir VLB valdybos organizuojamų renginių. Tad darbo apylinkės nariams pakanka per visus metus. Be to:

- 2004 m. spalio 29 d. Romuvos apylinkės nariai surengė lietuvių misionieriaus

saleziečio kunigo Hermano Šulco 65-erių metų jubiliejaus šventę.

- 2004 m. lapkričio 19–20 dienomis Romuvos apylinkės nariai dalyvavo VLB darbuotojų suvažiavime. Daugelis apylinkės narių talkino rengėjams pardavinėdami gėrimus ir užkandžius.

- 2005 m. vasario 5 d. buvo suorganizuotas užgavėnių „Blynų balius“, kuris nepaprastai gerai pasisekė.

- 2005 m. balandžio 8–9 dienomis apylinkės narys Martynas Lipšys, padedamas Aido Šiugždinio ir Vaido Neverausko, organizavo III Europos lietuvių krepšinio turnyrą Lampertheime–Hüttenfelde. Šiam turnyrui apylinkės valdyba skyrė 250 eurų.

- 2005 m. balandžio 24 d. buvo įkurtas Kiškių klubas. Jo nariai renkasi kiekvieno mėnesio paskutinį šeštadienį. Jau įvyko 5 tokie susitikimai.

- Apylinkės nariai buvo sukviesti į koncertus–vakarones:

2005 m. rugsėjo mėnesį, kai vyko Europos Sąjungos kraštų LB darbuotojų suvažiavimas; 2005 m. spalio mėnesį, minint Lietuvių kultūros instituto 25-metį.

Apylinkė džiaugiasi, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė labai gerai įvertino daugelio mūsų narių darbą:

2004 m. rugpjūčio mėnesį Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas Garbės aukso ženklą „Už nuopelnus“, o 2005 m. Vasario 16-osios šventės proga Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi apdovanojo Antaną Šiugždinį; 2005 m. spalio 22 d., minint Lietuvių kultūros instituto 25-metį, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas už aktyvią visuomeninę veiklą, puoselėjant lietuvių tautinę savimonę, kalbą, tradicijas, plėtojant Lietuvos ir Vokietijos ryšius, išsaugojant Lietuvos kultūros palikimą Vokietijoje Garbės aukso ženklą apdovanojo dr. Vincą Bartusevičių, dr. Vilių Lénertą ir Andrių Šmitą; 2005 m. spalio 30 d. Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas Garbės sidabro ženklą „Už nuopelnus“ puoselėjant lietuvių liaudies šokio tradicijas išeivijoje apdovanojo Audronę Ručienę.

Grėtė Kotkė,

Romuvos apylinkės pirmininkė.

Naujoji Romuvos apylinkės valdyba išrinkta 2005 m. gruodžio 4 d.:

Marija Šmitienė – pirmininkė

Izolda Zacharias – vicepirmininkė

Semas Lygeika – sekretorius

Stasė Šulzienė – išdinininkė

Sandra Balz – narė.

Mülheimo–Esseno apylinkė

Tikrų narių apylinkė turi nedaug, tačiau į renginius atvyksta vis daugiau lietuvių. Reguliariai Mülheime susitinkama kas trečią mėnesio sekmadienį St. Maria Geburt bažnyčioje 13.00 val. Po Mišių susirenkama parapijos salėje pabendrauti ir pasivaikšioti. Čia nuolat lankosi nuo 20 iki 40 tautiečių. Į didesnius susitikimus Kalėdų, Velykų ar Vasario 16-osios proga susirenka nuo 80 iki 100 asmenų. Renginiuose dalyvauja nemaža studijuojančio jaunimo ir medicinos srityje dirbančių grupės. Lietuviai susidraugavę dažniau bendrauja, kartu švenčia mažesnėse grupėse. Organizuojant renginius daug talkina kat. kun. Vidas Vaitiekūnas ir ev. kun. diakonas Valdas Jėlis. Kalėdų šventė bus švenčiama gruodžio 17 d.

Apylinkei vadovauja Nijolė Windszus. Informaciją apie Mülheimo–Esseno apylinkės renginius galima rasti internete: www.nrw-lietuviai.de

Salzgitterio apylinkė

Salzgitterio apylinkė šiuo metu turi 52 narius. Nario mokesį (20 € per metus) moka tik vienas kitas. Kadangi į subvirmus, kurie šiek tiek kainuoja, susirenka daug dalyvių, kyla klausimas, kas turėtų padengti išlaidas?

Romuvos apylinkės Kiškių klubas

Kiškių klubas gyvuoja toliau. Į jį reguliariai renkasi įvairaus ikimokyklinio amžiaus vaikai su savo tėveliais Vasario 16-osios gimnazijos berniukų bendrabučio salėje. Šiuo metu klubas turi 14 kiškių ir kiškučių. Vaikai patenkinti: susirinkę piešia, dainuoja, šoka lietuviškoje diskotekoje ant

čiuzinių, nebijo pargriūti ir užsigauti.

Ant tų pačių čiuzinių sugulę klausosi lietuviškų pasakų, kurias „teta“ jiems paskaito. Kai orai būna palankūs, organizuojamos ekskursijos į Romuvos parką pas kiškių liepą ir į tvenkinio salą. Taip pat einama į

Kiškučiai ir kiškytės mokosi tikrojo mokykloje
(Nuotraukos M. Šmitienės)

tikrą mokyklą, t.y. į gimnazijos klasę, kur kiškučiai su savo tėveliais mokosi dainuoti, o pertraukos metu gali spalvotomis kreidomis piešti ant lentos arba palakstyti koridoriuje. Mamytės žada būti aktyvesnės ir padėti kiškių „tetai“.

Įprasta rinktis kiekvieno mėnesio paskutinį šeštadienį 15:30 val., tačiau dėl renginių pertekliaus reikėjo padaryti išimtį ir adventinį Kiškių klubo susirinkimą atidėti į **gruodžio 17** dieną. Yra vilčių, jog Kiškių klubą aplankys Kalėdų senelis. Kiškių „tetos“ telefono numeris: 06256-1200.

Bronė Lipšienė

Apmąstymai apie VLB apylinkių veiklos galimybes

Sykį perskaičiau „LAIŠKUOSE LIETUVIAMS“ Marytės Saulaitės-Stankuvienės laišką, kuriame ji dalijasi savo patirtimi, kaip gyventi su artimu žmogumi, kurį nuolat reikia slaugyti. Jos tėtis buvo visiškai paralyžiuotas, o ji pati ir jos vyras abu dirbo nuolatinį darbą. Šis jos laiškas parodė, kad išeivijos lietuvių spauda duoda brangią galimybę lietuviams pasidalyti savo patirtimi, idėjomis, rūpesčiais.

Jau seniai aš pati supratau, kad kitų patirtis palengvina darbą. Ne kiekvienas yra kūrybingas, nors energijos veikti turi pakankamai. Todėl siūlau įsteigti kaip ir forumą ir pasiūlyti visokias lietuvių veiklos ir bendravimo formas, tinkamas išeivijos sąlygomis.

Pavyzdžiui:

Yra visokios mokyklėlės, darželiai ir kt. Tačiau dar būtų galima susiburti lietuvių šeimoms, kurios gyvena viena netoli kitos, ir praturtinti bendravimą: suvežti vaikus į vieną iš šeimų, leisti jiems ilgiau pavakaroti, pažaisiti, pasiklausyti pasakų, o gal ir pernakvoti ant kokių nors pripučiamų čiuzinių.

Koks išgyvenimas! Dviejų trijų lietuviškų šeimų susiejimai, bendros švenčių su pasakojimais, dainomis, iškylos į gamtą yra labai vertingos priemonės auklėjant vaikus lietuviška dvasia.

Vyresnius vaikus galima kartu pasiūsti į kurią nors vasaros stovyklą Lietuvoje. Jų dabar yra daug, kainos ne tokios jau didelės. Sakykime, kelios Berlyno šeimos išsiunčia vaikus į Karklę prie Baltijos jūros arba prie Molėtų ežerų kokiai dešimčiai dienų (vėliau kiekvienas vyktų pas savo gimines) – kaip jie visi susidraugautų! Berlyne jie matytųsi kas savaitę, skambintų vienas kitam ir t.t.

Greta bendrų apylinkės renginių verta plėtoti ir kitokias bendravimo formas: mažuosius sporto klubus (krepšinį „trys prieš tris“), literatūros mėgėjų grupes. Gražu būtų atgaivinti talkas: kas nors, reikia ar nereikia, pasikviečia draugus sutvarkyti sodą – po to grilius. Su savo sumuštiniais ir vynu galima suvažiuoti pas senesnio amžiaus tautietį ir padėti jam apsitvarkyti arba ištapetuoti jam naujai kambarį. Seni žmonės paziria, kad nereikia, iš pra-

džių jaučiasi nejaukiai, o iš tiesų pasikui jie yra nuostabiai laimingi, kad kiti apie juos pagalvojo. Ypač jie vertina tuos, kurie ateina pasikalbėti ir šimtą kartą pasižiūrėti jų anūkų nuotraukų. Tatai yra labai nuobodu, tačiau viską atperka žinojimas, kad tas senas žmogus yra šiek tiek laimingesnis, kad jis jaučiasi bendruomenės dalimi, o nėra koks nors pasuolėn nustumtas Brisius.

Senesniems bendruomenės nariams tiktų ir tokie užsiėmimai kaip kortų vakarai, paprastesnės ir sudėtingesnės dėlionės, kurių komplektėlį kiekviena apylinkė galėtų įsigyti, ir visokie kitokie žaidimai, padedantys bendrauti, draugauti.

Romuvos apylinkėje kai kurie čia paminėtos veiklos būdai jau yra anksčiau ar vėliau išbandyti. Šios mano mintys yra tik mėginimas pakviesti kitus pasidalyti savo patirtimi ir mintimis apie tai, kokia dar būtų įmanoma apylinkėje paprastesnė veikla greta minėjimų, švenčių, parodų, kultūrinės reprezentacijos renginių.

Bronė Lipšienė

Š.m. paskutinį spalio mėnesio savaitgalį, Vėlinių išvakarėse, Annabergo namuose, Bonnoje, vyko Baltijos šalių jaunimo suvažiavimas. Pagrindinė suvažiavimo tema buvo „Vakarų kultūros įtaka Baltijos šalims“, atsiemianti į Helloweeno šventę. Jos metu Annabergo namai tapo vėlinių, raganų ir kitų pabaisų puotos vieta. Pagrindiniai renginio organizatoriai buvo Vokietijos lietuvių jaunimo sąjunga kartu su keliais Latvijos šalies atstovais.

Vyno rūsio vaiduoklis

Dalyviai

Suvažiavime dalyvavo 35 atstovai iš įvairių pasaulio šalių, netgi atvyko lietuvių iš Brazilijos, Kanados ir Prancūzijos. Didžiąją daugumą susirinkusiųjų sudarė lietuviai. Šis faktas taip pat buvo viena iš daugelio diskusijų temų: kaip pritraukti daugiau latvių ir estų ir kokios yra Baltijos šalių bendradarbiavimo galimybės užsienyje. Tačiau kartu, tai džiugi žinia Vokietijos lietuvių bendruomenei ir Jaunimo sąjungai, nes lietuvių jaunimas nepraleidžia progos palaikyti draugiškus tarpusavio ryšius bei padiskutuoti emigracijos ir gyvenimo svetimose šalyse tema.

Programa

Visą savaitgalį buvo įvairiais būdais diskutuojama apie Vakarų valstybių įtaką Baltijos šalims. Savaitgalis pavirto iš Helloweeno į Baltoweeno šventę. Pirmąjį vakarą prie laužo susirinkusiems buvo pasakojama ir vaidinama labai šurpi lietuvių liaudies pasaka. Tuo organizatoriai norėjo pabrėžti, kad lietuvių literatūra yra turtinga pabaisų ir nestokoja žiaurių elementų.

Po to žvakių šviesos ir dvasių vedami dalyviai keliavo į Annabergo namų vyno rūšį, kuriame visus šventiškai pasitiko ir įvairias istorijas apie namus, jos ypatumus ir keistenybes pasakojo vyno rūsio vaiduoklis. Norėdamas sutvirtinti draugystę ir atsidėkoti už vaiduoklio vaišingumą, jaunimas traukė liaudies dainas.

Kitą rytą buvo daroma raštiška apklausa apie gyvenimą tarp Baltijos šalių ir Vokietijos. Gauti rezultatai buvo aptarti paskutinę suvažiavimo dieną.

Vėliau vyko dvikova tarp Baltijos šalims, jos vertybėms, kultūrai ir tradicijoms atstovaujančio stabmeldžių dievo ir Vakarų kultūros išrasto „super“ herojaus. Buvo ieškoma už ir prieš argumentų, ir kartu įmanomo kompromiso, suvienijančio abu šiuos veikėjus ir jų atstovaujamus įsitikinimus.

Po gardžių pietų Latvijos atstovė skaitė paskaitą apie Latvijos ir Tibeto identiteto išsaugojimą, po jos dalyviai diskutavo politiniais klausimais.

Po diskusijos veiksmas persikėlė į lauką, kur šviečiant rudeninei saulei buvo skaptuojami moliūgai ir daromos gipso kaukės. Jomis vėliau buvo puošiamą Annabergo namų salę vakare vykusiai Baltoweeno šventei. Šventės metu suvažiavimo dalyviai dėvėjo įvairius kostiumus ir linksminosi iki ryto.

Paskutinę dieną, kaip minėta, buvo aptarta apklausa „Mes tarp Baltijos šalių ir Vokietijos“ bei diskutuojama emigracijos ir integracijos temomis. Vyko įdomi ir aktuali kiekvienam išeiviui diskusija. Juk yra taip svarbu nepamiršti savo kilmės, savo tėvynės, savo atvykimo į svetimą šalį tikslo ir kartu pritaikyti bei prisitaikyti prie čia esančios kultūrinės bei socialinės aplinkos. Šis skirtingų kultūrų ir patirčių santykis praturtina tiek patį save, tiek ir aplinką, kurioje gyvename.

Žvilgsnis į ateitį

Po tokio įdomaus ir turiningo savaitgalio visi išsiskyrė su viltimi ir nusiteikimu susitikti vėliausiai per kitą Baltijos šalių jaunimo suvažiavimą Baltjuko (vert. iš vok. k. – Baltischer Jugendkongress – Baltiečių jaunimo suvažiavimas), kuris ir vėl tradiciškai vyks Annabergo namuose Bonnoje kitais metais paskutinį spalio savaitgalį. Organizuoti jį pasižadėjo VLJS. O iki tol kviečiame visą lietuvių jaunimą vėl kartu susitikti gegužės 19-21 dienomis, per metinį VLJS suvažiavimą Annaberge, Bonnoje (visą informaciją apie VLJS rasite interneto adresu www.vljs.de).

Beje, šis savaitgalis buvo užfiksuotas ir filmavimo kamera, o reportažas apie lietuvių gyvenimą ir susibūrimus bus rodomas per valstybinę Lietuvos televiziją (LRT) laidoje „Arti toli“ apie tai taip pat informuosime interneto svetainėje www.vljs.de.

Aušra Malinauskaitė

Stipendija studentui

Studentai (-ės), kurie (-ios) Vokietijoje studijuoja žemės ūkį (ar ką panašaus), gali gauti vienkartinę 500 € stipendiją. Ją skiria Vokiečių-lietuvių draugija (Deutsch-Litauische Gesellschaft e.V.).

Taip pat ji kviečia visus tapti šios organizacijos nariais. Narystė studentams nieko nekainuoja. Draugija organizuoja visokius renginius, paskaitas ir t.t.

Kreiptis el. paštu: DeutschLitauische-Gesellschaft@t-online.de (dr. jur. Ulrich Rosengarten) arba daliahenke@yahoo.de (Dalia Henke).

Vokietijos lietuvų jaunimo sąjunga

Kadangi iki Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso lieka vis mažiau laiko, jam pasiruošti šios kadencijos valdyba skiria daugiau dėmesio ir daug dažniau posėdžiauja.

- Išleista ir platinama brošiūra, informuojanti apie Kongresą bei žmones, besirengiančius ten atstovauti Vokietijos jaunimui.

- Sukurtas ir pagamintas žaismingas VLJS tušinukas, turintis kelias paskirtis: viena – šiek tiek sutelkti pinigų dalyvavimui kongrese, kita – naudoti jį reklamos tikslams.

12 - Per Jonines Hüttenfelde ir Berlyne VLJS turėjo savo standą, kur žmonės buvo supažindinami su VLJS veikla. Surengtos loterijos pagrindinis prizas „Kelionė lėktuvu į Lietuvą“.

- Per Europos Sąjungos kraštų suvažiavimą Hüttenfelde VLJS rūpinosi baru ir Jazz-Island grupe.

- Sukurta narių registracijos anketa internete www.vjls.de

- Baltiečių suvažiavimas Bonnoje organizuotas daugiausia VLJS jėgomis. Įsipareigota suorganizuoti ateinančią baltiečių suvažiavimą.

Ateities planai: Pasiruošti dalyvauti kongrese; padidinti registruotų narių skaičių; pagaminti reklamines atributikas: vėliavėlę, marškinėlius; per Vasario 16-osios šventę gimnazijoje kuruoti saldujį stalą; rengti ateinančią jaunimo suvažiavimą pavaršį, pakviesti įdomius paskaitininkus; laiku informuoti narius apie svarbius įvykius; patobulinti interneto svetainę, pateikti gausų nuotraukų albumą.

VLJS valdyba

Naujienos

Šiuolaikinė lietuviška mokykla užsienyje

TMID seminaras Vilniuje

Šių metų spalio 27–29 d. Vilniuje vyko tradicinis Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LR Vyriausybės renginys, skirtas užsienio lietuvių bendrojo lavinimo mokyklų vadovams ir mokytojams – konferencija-seminaras „Šiuolaikinė lietuviška mokykla užsienyje“.

Šiame renginyje dalyvavo direktoriai, jų pavaduotojai ir mokytojai iš ugdymo įstaigų, veikiančių penkiose užsienio šalyse: Baltarusijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Rusijoje ir Vokietijoje, kuriose mokosi apie pusantro tūkstančio mokinių.

Pradėdamas konferenciją-seminarą Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinis direktorius Antanas Petrauskas nušvietė užsienio lietuvių ugdymo įstaigų darbą, problemas, ateities per-

spektyvas. „Jūs dirbate kitomis negu Lietuvos pedagogai sąlygomis, tačiau mus vienija vienas tikslas – dirbame, kad lietuviškas žodis pasiektų jaunas širdis, kad vaikai galėtų pažinti Lietuvą, jos praeitį ir dabartį“, – sakė A. Petrauskas.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos valstybės sekretorius Dainius Numgaudis pristatė Lietuvos švietimo prioritetines kryptis.

Kaip Lietuvoje įgyvendinama švietimo strategija, dalyviai galėjo susipažinti lankydamiesi Molėtų r. Alantos vidurinėje mokykloje.

Konferencijos-seminaro metu buvo nagrinėjamos aktualios tautinio tapatumo formavimo, psichologinių problemų pa-

auglystėje, renginių organizavimo temos.

Užsienio lietuvių bendrojo lavinimo mokyklų vadovai pasidalijo savo veiklos patirtimi, pristatė ateities vizijas. Vasario 16-osios gimnazijai atstovavo gimnazijos direktoriaus pavaduotoja Irena Grevienė.

Dalyvių kvalifikacijos kėlimas patvirtintas Tautinių mažumų ir išeivijos departamento kartu su Pedagogų profesinės raidos centru išduotais pažymėjimais. Konferenciją-seminarą departamentui organizuoti padėjo LR švietimo ir mokslo ministerija.

Pagal TMID ataskaitą parengė Irena Grevienė

Užsienio lietuvių bendruomenės padės stiprinti miestų bendradarbiavimą

Vilniaus miesto savivaldybėje įvyko Vilniaus miesto Bendradarbiavimo su užsienio miestais tarybos posėdis, kuriame dalyvavo TMI departamento generalinis direktorius Antanas Petrauskas.

Posėdyje apsvaistyti sostinės bendradarbiavimo su užsienio miestais rezultatai, kalbėta apie ateities planus. Didelį impulsą draugiškiems miestų ryšiams suteiks tai, kad Vilnius paskelbtas Europos kultūros sostine 2009 metais.

Šiuo metu Vilnius palaiko draugiškus ryšius su beveik 40 miestų įvairiose šalyse ir žemynuose. Posėdyje kalbėjęs departamento generalinis direktorius Antanas Petrauskas pažymėjo, kad daugelyje šių miestų yra įsikūrusios lietuvių bendruomenės, kurios gali prisidėti prie ryšių su Lietuvos sostine stiprinimo.

TMID

D. Grybauskaitė išrinkta iškiliausia ES komisare

Už Europos Sąjungos biudžetą bei finansinį programavimą atsakinga komisarė Dalia Grybauskaitė paskelbta ES daugiausia nuveikusia Metų komisare.

Tai įvyko per iškilmingą vakarienę Egmonto rūmuose, kur buvo susirinkę pora šimtų aukštų Briuselio pareigūnų. D. Grybauskaitė taip pat gavo piniginę premiją, kurią tradiciškai

paaucos labdarai.

Komisarų bei kitų iškiliausių ir įtakingiausių Europos asmenybių rinkimus penktąsyk rengiančio savaitraščio „European Voice“ speciali komisija D. Grybauskaitę dar lapkričio viduryje iš 25 Komisijos narių atrinko į penketuką. Iš šio penketeto Metų komisarą rinko savaitraščio „European Voice“ skaitytojai.

Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos valdybos kreipimasis

Vasario 16-osios gimnazija yra valstybės pripažinta privati mokykla. Tai reiškia, jog ji atitinka visus reikalavimus, kurie būtini valstybinei gimnazijai. Visi dalykai yra dėstomi pagal Hesseno švietimo ministerijos nustatytą programą. Išlaikę abitūros egzaminus, mokiniai gauna vokišką brandos atestatą, suteikiantį teisę studijuoti visame pasaulyje.

Anksčiau ši gimnazija tarnaudavo pirmiausia lietuviams Vokietijoje. Jau seniai ne tik čia gyvenančių

lietuvių vaikai, bet ir atvykę iš kitų kraštų galėdavo ir tebegali joje išmolti arba tobulinti lietuvių kalbos mokėjimą, susipažinti su Lietuvos geografija, istorija ir literatūra bei puoselėti lietuviškas tradicijas. Baigę jie gauna visur pripažįstamą brandos atestatą.

Šiais laikais ši mokykla labiau reikalinga vaikams iš Lietuvos, o visų labiausiai – naujųjų emigrantų vaikams. Tai parodo gerojai išaugęs lietuvių mokinių skaičius po Lietuvos nepriklausomybės atgavimo.

Ne paslaptis, kad Vokietijoje migrantų vaikų dalia labai sunki. Vokiečių švietimo sistema suskirsto vaikus, praddant nuo 5 klasės, į 3 grupes: pirma grupė lanko pagrindinę mokyklą (Hauptschule), antroji – realinę mokyklą (Real-/Mittelschule), trečioji – gimnaziją. Pirmieji, baigę mokyklą, neranda vietų mokytis amato, dėlto jie priimami į prasčiausius darbus ir vėliau dažniausiai papildo bedarbių gretas. Antroji jau kelis dešimtmečius vis mažiau gauna vietų mokytis geresnių profesijų, nes jas užima abiturientai. Tik gimnaziją baigusieji gali šiandien įsigyti geresnes profesijas arba studijuoti.

Atvykusieji iš kitur dėl vokiečių kalbos žinių stokos nepriimami nei į gimnazijas, nei į realines mokyklas. O „Hauptschulėje“ dažniausiai dar sodinami į žemesnes klases. Perėjimas iš „Hauptschulės“ į gimnaziją yra reta išimtis. Tokiu būdu lietuviškos šeimos, ieškodamos geresnio gyvenimo Vokietijoje, gali apsunkinti savo vaikų ateitį.

Dėka tų, kurie sugebėjo kadaise įsteigti ir, nepaisant visų sunkumų, per dešimtmečius išlaikyti Vasario 16-osios gimnaziją, naujai iš Lietuvos į Vokietiją atvykusieji gali lankyti lietuvišką gimnaziją, joje, draugaujant su vokiečių vaikais, greitai ir gerai išmolti vokiečių kalbą ir pasiruošti studijoms Vokietijos bei kitų pasaulio kraštų universitetuose. Taip pat jie turi daug progų susipažinti su Vokietija ir su vakarietišku gyvenimo būdu. Mūsų mokykla naujai atvykusiems lietuviukams padeda greitai ir geresnėmis sąlygomis integruotis. Besimokydami mūsų gimnazijoje jie taip pat nepraranda ryšio su Lietuva. Daugelis jų grįžta į Tėvynę.

Lietuvai Vokietija labai svarbus kaimynas. Reikia nepamiršti, kad ketvirtadalis visų Europos Sąjungos gyventojų kalba vokiškai. Mokiniai gali gerai išmolti vokiečių kalbą, taip pat anglų ir prancūzų kalbas. Kadangi gimnazija netoli Prancūzijos sienos (apie pusantros valandos kelio iki Strasbūro), bendraujame ir su viena prancūzų mokykla.

Parengdami Lietuvos jaunimą studijoms Vakaruose, teikiame konkrečią pagalbą Lietuvai. Nėra abejonės, kad tokia gimnazija naudinga ir Lietuvai, ir Vokietijai. Nejaugi jaunas lietuvis verslininkas, lankeš mūsų mokyklą ir studijavęs Vokietijoje, neprekiaus su vokiečiais? Ar Vasario 16-osios gimnaziją baigęs vokietis neieškos savo profesiniame gyvenime kontaktų su savo draugais lietuviais? Lietuvai tokia gimnazija jau dabar yra ir ateity bus vis labiau tai, kas vokiečiams yra jų Goethe-institutai – būtent lietuviškų kultūrinių ir ekonominių interesų platintoja ir gynėja vokiečių visuomenėje.

Šalia savo pedagoginių uždavinių mūsų mokykla atlieka ir didelį informacinį darbą formuojant Lietuvos įvaizdį Vokietijoje ir kituose kraštuose. Norėdami sužinoti daugiau apie Lietuvą, vokiečiai kviečia gimnazijos atstovus į savo susitikimus. Mūsų dainų ir šokių ansamblis praturtina renginius ne tik Hesseno ir kitose Vokietijos žemėse, bet taip pat ir Strasbūre, Briuselyje, tarptautinėse parodose. Didelis Vasario 16-osios gimnazijos mokinių įnašas Lietuvai buvo kelionės Europos Sąjungos informabiliu Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą išvakarėse: mokyklose, miestų aikštėse bei įstaigose jie informavo įvairius Vokietijos gyventojų sluoksnius, tarp jų daugiausiai jaunimą, apie Lietuvą, būsimą naują Europos Sąjungos narę.

Šiais metais gimnaziją lanko 189 mokiniai: 104 vokiečiai ir 85 lietuviai. Taigi bendras mokinių skaičius patenkinamas, o lietuvių skaičius, palyginti su ankstesniais metais, gan didelis. Praeitais metais išleidome 27 abiturientus – 18 lietuvių ir 9 vokiečius. 22 įsigijo visavertį brandos atestatą, kuris suteikia teisę stoti į universitetą. 5 mokiniai įsigijo „Fachhochschulreife“ – t.y. atestatą, suteikiantį teisę stoti į neuniversitetinę aukštąją mokyklą. Šiais metais ruošiami 28 abiturientus – 20 lietuvių ir 8 vokiečius.

Labai apgailėstaujame, kad bendrabutyje šiuo metu gyvena tik 48 mokiniai, nes nuo Lietuvos priėmimo į Europos Sąjungą daug suaugusiųjų mokinių apsigyvena privačiai. Šitokia padėtis kelia kuratorijos valdybai nemažai galvosūkių. Finansiniais sumetimais reikės arba surasti kelių, kaip vyresnio amžiaus mokinius motyvuoti visgi pasilikti gyventi bendrabutyje, arba priimti į bendrabutį tam tikrą skaičių vokiečių mokinių, gal su sąlyga, kad pasirinktų lietuvių kalbą kaip trečiąją svetimą kalbą. Oficialia darbo kalba bendrabutyje išliktų tada lietuvių kalba. Toks sprendimas neprieštarautų Vasario 16-osios gimnazijos tikslams, nes keičiantis laikams keitėsi ir tikslai. Kai kurie tėvai jau šiandien klausia, ar negalėtų jų vaikas bendrabutyje gyventi kartu su vokiečiu, kad geriau ir greičiau išmoltų vokiškai.

Baigdami nenorime nutylėti, kad gimnazija, kaip visais laikais, reikalinga visų susipratusių lietuvių paramos. Be Jūsų aukų neapsieisime ir šiais metais. Labai ačiū visiems, kurie ligi šiol padėjo, ir būsimiems aukotojams. Aukas galite siųsti šiuo adresu:

Unterstützungsfonds des Litauischen Gymnasiums, Lorsche Str. 1, D-68623 Lampertheim-Hüttenfeld
Volksbank Kreis Bergstr. eG, BLZ 509 914 00, Konto-Nr. 32 761 801

Vilius Lénertas, Gimnazijos kuratorijos valdybos pirmininkas
Andrius Šmitas, Gimnazijos direktorius

Šiais laikais ši mokykla labiau reikalinga vaikams iš Lietuvos, o visų labiausiai – naujųjų emigrantų vaikams.

Spalio 3 d. Rennhofo pilyje buvo surengtas Vokietijos susivienijimo minėjimas – koncertas. Tai puiki proga čia gyvenantiems lietuviams ne tik paminėti Vokietijos istorijoje labai svarbų įvykį, bet ir galimybė, švenčiant šią dieną, artimiau pabendrauti su mūsų miestelyje gyvenančiais vokiečiais. Ir šį kartą į pilies salę gausiai susirinkę tiek lietuviai, tiek vietiniai vokiečiai turėjo nemažai malonių akimirklų stebėti koncertą–montažą, kurį kartu su mokiniais parengė mokytoja Gabrielė Hofmann bei mokytojas Gintaras Ručys. Minėjimo programą, supintą iš eilių ir muzikinių kūrinių įtaigiai papildė demonstruojami teminių skaidrių vaizdai. Tą vakarą žiūrovai negailėjo aplopdimentų orkestro dalyviams, atskiriems muzikos kūrinių

atlikėjams, eilių skaitovams. Renginio programą praturtino keletas dainų, kurias atliko miestelio vokiečių choras, mielai dalyvaujantis įvairiuose lietuvių organizuojamuose renginiuose. Po renginio meninės dalies vakaro dalyviai ir svečiai skanavo svogūnų pyragą, dar ilgai bendravo prie šių metų derliaus šviežio vyno taurės.

E. J.

Karolis Grevas, lydimas gimnazijos orkestro, dainuoja dainą "Šešiolikmečiai" per Vokietijos susivienijimo šventės minėjimą.
(Nuotrauka M. Šmitienės)

Šimtadienis

Šimtadienio šventė gimnazijoje – tai ne tik linksmybės, bet ir susimąstymo vakaras, nes jis primena, kad abitūros egzaminai jau ne už kalnų. Vakaro programą pasveikinimu pradėjo Ž. Vitkauskaitė ir A. Makuškas. Po to šimtadienio organizatoriai vakaro programai pajvairinti į pagalbą pasitelkė kino meno raiškos priemones. Renginio metu mokiniai demonstravo paruoštą filmuotą medžiagą, kurioje buvo parodyti būdingiausi dvyliktokų ir abiturientų bruožai tiek jų mokyklos gyvenime, tiek už jos ribų. Nenutrūkstantis žiūrovų aplopdimentai tinkamai įvertino daugelį parodytų filmų scenų. Nemažai kūrybiškumo buvo įdėta labai profesionaliai montuojant nufilmuotą medžiagą. Programos pabaigoje tryliktokai atliko ođę, skirtą kiekvienam dvyliktokui. Po to abiturientai tradiciškai dvyliktokams perdavė simbolinį raktą. Tuomet vakaro vedėjai visus pakvietė pasivaišinti prie gimnazijos virėjų kartu su mokiniais šventiškai paruošto vaišių stalo. Tą vakarą iki vidurnakčio kas šoko, kas bendravo, o kas patogiai įsitaisęs salėje klausėsi muzikos.

Edmundas Jankūnas

Gimnazijos mokiniai ir mokytojai su ZDF programos WISO vedėju Michael Opoczinski Mainze

Nuotrauka
M. Šmitienės

Iš gimnazijos sportinio gyvenimo

Futbolo turnyras– 2005

Šių metų rudens futbolo turnyrą ėmėsi organizuoti Andrius Siurtikovas, Egidijus Marmakas ir Martinas Pocius. Sėkmingai surengti futbolo varžybas jiems padėjo vasariškai šiltas ruduo. Puiki organizacija ir geras oras pirmąjį spalio savaitgalį į gimnazijos parko futbolo aikštę sukvietė ne tik gausų būrį žaidėjų, bet ir jų sirgalių. Dvi dienas trukęs turnyras ir jo žaidėjai neapvyklė savo gerbėjų, jie demonstravo įdomias ir įtemptas varžybas. Turnyro finale susitiko pajėgiausios komandos, kuriose žaidė Fabian Dömland (komandos kapitonas), Paulius Kotke, Nicolas Modena Klimas, Deividas Willenbrecht, penktokė Julia Lange ir Martynas Kubilius (komandos kapitonas), Aurelijus Žitkauskas, Egidijus Marmakas, Andrius Siurtikovas ir Andrius Pustlauskas. Tik po varžybų tęsinio paaiškėjo, kad aukso medaliai šiais metais bus įteikti F. Dömland komandai. Trečioji vieta ir bronzos medaliai atiteko Arvydo Drinkaus komandai, kurioje žaidė Pablo Martinez Klimas, Mindaugas Docaitis, Jevgenijus Afanasjevas ir Martinas Pocius. Taip pat už drąsą rugtyniauti tokiame vyriškame žaidime suvenyru buvo apdovanota ir penktokė Inga Lange.

Futbolo aikštėje (Nuotrauka M. Šmitienės)

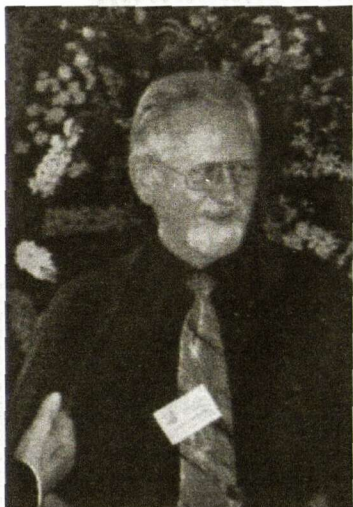
Krepšinio turnyras–2005

Norinčiųjų dalyvauti šių metų krepšinio turnyre, kaip ir kasmet, netrūko. Dvi dienas dėl aukso medalių miestelio sporto salėje varžėsi penkios komandos. Po labai įtemptų ir permainingų finalinių varžybų pelnytai turnyro nugalėtoja tapo komanda, kurioje žaidė D. Willbrecht iš Kanados (komandos kapitonas), iš Lietuvos atvykęs A. Oppermann ir F. Dömland iš Vokietijos. Antroje vietoje ir sidabro medaliai atiteko turnyro favoritei J. Biekšos komandai, kurioje finaliniuose susitikimuose taip pat žaidė D. Kučinskas ir P. Kotkė. Trečiąją vietą užėmė A. Drinkaus, A. Žitkausko ir N. Modena Klimo komanda, pusfinalyje ryškiu skirtumu įveikusi savo varžovus. Rezultatyviausiais turnyro žaidėjais pripažinti J. Biekša ir D. Willbrecht.

Edmundas Jankūnas

Vingaudui J. Damijonaičiui – 70 metų

Vingaudas J. Damijonaitis gimė 1935 m. rugsėjo 13 d. Šiauliuose. Antrojo pasaulinio karo metais su tėvais teko bėgti į Vokietiją. 1956 m. baigė Vasario 16-osios gimnaziją Hüttenfelde, studijavo teologiją Paderborne ir Romoje.

1964 m. baigė studijas. ir grįžęs į Vokietiją, talkino lietuvių sielovadai, kurį laiką dėstė lotynų kalbą Vasario 16-osios gimnazijoje ir tikybą vokiečių mokyklose.

Lietuvai atgavus laisvę, V. J. Damijonaitis dažnai lankosi tenai, domisi aktualiomis problemomis, padeda rengti mokytojus ir kunigus, veda seminarus ir kursus. Išėjęs į pensiją, persikėlė nuolat gyventi į Lietuvą, susirado ramų kampelį prie Kauno.

Vingaudas J. Damijonaitis jau mokyklos suole įsitraukė į lietuvišką visuomeninę veiklą, įstojo į Moksleivių ateitininkų organizaciją. Ir vėliau dirbo ypač su jaunimu ir tarp jaunimo. Rengiantis pirmajam Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui (1966), Vokietijoje susikūrė Jaunimo metų komitetas, o po kongreso Jaunimo sekcija, parengusi dirvą vėlesnei Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungai. Abiems sambūriams vadovavo V. J. Damijonaitis. Jis talkino rengiant ir ateinančių jaunimo kongresus, organizavo keliones į juos, o IV Kongreso, vykusio Anglijoje ir Vokietijoje, buvo techninės komisijos pirmininku.

Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijai V. J. Damijonaitis priklauso daugiau kaip 20 metų, iš kurių 11 m. jai vadovavo. Tai buvo mokyklai sunkus persitvarkymo metas, pareikalavęs iš jo daug širdies ir energijos. Gimnazijos ateitimi jis rūpinasi iki šios dienos, gyvendamas jau Lietuvoje.

V. J. Damijonaitis buvo ir labai aktyvus Vokietijos LB narys. Turėdamas organizacinių gabumų talkino VLB valdybai vykdant įvairius projektus. Tris kadencijas 1981–1983 metais pats buvo valdyboje, o vienus metus – VLB pirmininku.

V. J. Damijonaičio gyvenimo kelias nebuvo ramus ir vientisas. Karo audrų nublokštas iš savo namų, jis atsidūrė svetimame krašte, patyrė įvairiais atžvilgiais sunkias tremtinio-pabėgėlio klajokliškas buitines sąlygas. Tėvų ir mokyklos veikiamas jis nepaliko savo tautiečių, o aktyviai dalyvavo bendrose pastangose kurti lietuvišką aplinką išeivijoje, nors ir teko išgyventi savos tapatybės krizių. Savo būdu nėra atsiskyrėlis, o lengvai visiems prieinamas, nestokoja sąmojo, mėgsta pajuokauti, apsiimtus darbus atlieka su pavyzdingu uolumu. Linkime jam ilgiausių ir laimingų metų!

(Info)

Įvairovės**Per 9 mėnesius gyventojų sumažėjo beveik 17 000**

Statistikos departamento duomenys rodo, kad Lietuvoje per devynis šių metų mėnesius gyventojų sumažėjo beveik 17 tūkstančių. Spalio pradžioje Lietuvoje buvo 3 milijonai 408 tūkst. gyventojų – 16,9 tūkst. mažiau nei metų pradžioje.

Anot statistikos, Lietuvoje ir toliau gyventojų gimsta mažiau negu miršta. Sausio-rugsėjo mėnesiais gimė 23,133 tūkst. kūdikių – 135 mažiau nei per tą patį praėjusių metų laikotarpį.

Tuo tarpu per devynis mėnesius mirė 32,481 tūkst. žmonių – 1,963 tūkst. gyventojų daugiau nei 2004 metais. Daugiausiai žmonių miršta nuo kraujotakos sistemos ligų (17,684 tūkst.), piktybinių navikų (5,969 tūkst.), išorinių priežasčių (4,126 tūkst.).

Per devynis šių metų mėnesius susituokė 557 poromis ir išsituokė 386 poromis daugiau negu per praėjusių metų tą patį laikotarpį.

Ir toliau didėja emigracija iš Lietuvos. Šių metų sausio-rugsėjo mėnesiais iš šalies išvažiavo 12,599 tūkst. gyventojų – tai 1,44 tūkst. žmonių daugiau negu praėjusiais metais per tą patį laikotarpį.

Tačiau padidėjo į Lietuvą atvykstančių žmonių skaičius – šiemet per devynis mėnesius atvyko 925 žmonėmis daugiau nei pernai, iš viso – 5,063 tūkst.

BNS

Laiškas Vokietijos LB valdybos „Informacijų“ redakcijai

"Dėl Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos"

Gerbiami redaktoriai,

Rugsėjo mėnesio „Informacijose“ straipsnio „Kas išlaiko Vasario 16-osios gimnaziją“ autoriai (autorius?) „V16giminfo“ cituoja prelato Edmundo Putrimo ir monsinjoro Gintaro Grušo nuomones apie tai, kas šiuo metu Vokietijos lietuvių katalikų sielovadai atstovauja Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijoje. ...

Belieka atkreipti dėmesį, jog nei prelatas Putrimas, nei monsinjoras Grušas nėra įgalioti keisti kuratorijos narių. Monsinjero Grušo ir prelato jau mažiausiai tris sykius prašiau nurodyti, kokiais kanonais ar įstatymais paremtas prelato savinimasis tokios teisės siekiant mane pakeisti kun. Vidu Vaitiekūnu. Nė vienas jų nenurodė atitinkamo įstatymo ar kanono.

Lieka išvada, jog Vokietijos lietuvių katalikų sielovados vadovo nutarimas manė skirti kuratorijon galioja, kol jo raštu neatšaukė tas pats arba kitas Vokietijos lietuvių katalikų sielovados vadovas. Su tuo turės susitaikyti ir kuratorijos valdyba, nebent norėtų užsitraukti daugiau teisinių nemalonumų.

Pagarbiai

Darius Udryš

Sveikiname naujus bendruomenės narius

Į VLB veiklą įsijungė:

Müncheno apylinkė:

Harald Kęstutis Damskis
 Donatas Valys
 Aistė Valienė

Hamburgo apylinkė:

Fausta Simaitytė
 Ramunė Tripp,
 Živilė Kraujalytė,
 Rita Valiukonytė

Romuvos apylinkė:

Rasa Weiß
 Melanie Mikalauskas
 Gitana Zuliani
 Izolda Zacharias
 Irena Grevienė

Mülheimo apylinkė

Vilma Lydytė

*****

1 2006 m. renginių kalendorius

2006 m. vasario 18 d.

Pagrindinis Vokietijos LB Vasario 16-osios minėjimas Hüttenfeldo Bürgerhause

2006 m. rugpjūčio 7-10 d.

XII Pasaulio LB Seimas Vilniuje

Atvykę į Hüttenfeldą,
ieškote nakvynės?

Kambarys su pusryčiais:

vienam asmeniui € 18,00,
dviem asmenims € 36,00.

Kalbame lietuviškai.

Telefonas: 06256-1546

El. paštas:
anthony@verselis.de

INFORMACIJOMS leisti ir VOKIETIJOS LB aukojo:

Arno Heid	30 €
Berta Tumaitienė	25 €
Dana Totoraitienė	20 €

Širdingiausiai dėkojame!

VLB Valdyba

Pagrindinis Vokietijos LB Vasario 16-osios minėjimas

vyksta 2006 m. vasario 18 d. Lampertheim-Hüttenfelde

14:30 val.

Pamaldos

16:00 val.

Minėjimas Hüttenfeldo Bürgerhause

- Sveikinimai, prakalba

- Meninė dalis: Vasario 16-osios gimnazijos mokinių programa

Po programos smagi vakaronė su šokiais. Gros ir dainuos pop muzikos grupė iš Lietuvos

Veiks lietuviškų patiekalų, įvairių užkandžių, kavos ir kt. gėrimų barai.

Į minėjimą kviečiami visi tautiečiai ir jų draugai.

Tiksli suvažiavimo programa bus paskelbta vėliau www.voklb.de

Vokietijos LB Valdyba

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Lorsche Str. 1, D-68623 Lampertheim-Hüttenfeld, Tel.: 0 62 56 - 85 990-15, Fax: 0 62 56-16 41, E-Mail: Info@VokLb.de

Bankverbindung: Deutsche Bank Weinheim, BLZ 670 700 24, Konto-Nr. 581 7978

Aukotojams išrašome auką patvirtinančias pažymas, kurias pristačius mokesčių inspekcijai, taikomos mokesčių nuolaidos.

Gautus rankraščius taisome ir trumpiname savo nuožiūra. Spausdinama medžiaga nebūtinai atstovauja VLB Valdybos nuomonei.

Pasinaudojant INFORMACIJŲ žiniomis, maloniai prašome nurodyti šaltinį ir mums atsiųsti vieną leidinio egzempliorių.

<http://www.Voklb.de>